

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Ингушетия

ГБОУ "СОШ-ДС №22 г. Назрань"

СОГЛАСОВАНО

Заместитель
директора по УВР

_____Бачалова Х.И.

«__» _____2023г.

УТВЕРЖДЕНО

И.о.директора

_____Сайнароева Х.М.

Приказ №____ от
«__» _____2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета «Ингушская литература»

для обучающихся 5 классов

г. Назрань 2023

5-ча класе г1алг1ай литературах йола балха программа Кхетама каъхат

Г1алг1ай литература кхыдола предметаш санна базови дешара дисциплина я.Цу керттерадекхар да дешархой эхь- эздел долаш,хозаненна лоарх1ам болаш,мехка истории дикаг1а довзаш,кхетамца кхебар.

Г1алг1ай литература базови ларда т1а 1омадаро аъттув хулийт дешархошта ва къаманлитература дег1адара наькъаш довзийта,цо хьабена чолхане никъ теркалбайта замано д1адеххкача беса цун декхараш а идейни чулоацам а хувцалуш хилар теркалде.Балха планв1ашаг1ъелла я исбахьален произведенеш урокашка а классал арахьа дешархоша к1оарггауйла а еш, чулоацам бешаш,цун тохкам беш,болх д1ахьоргболаш цул совг1а,цо кхоачашду кхы а 1алаьмате боккхача лоарх1ама декхараш-дешар навькаш лакхъер,дешархой дувзаденна къамаьл шаьрдар.

Ер программа оттаяь5-11класашта лаьрх1а йолча республикански программ лардат1а.Автор Л.Б.Зязикова Магас.2012,

хрестомати 5 класс.Чакхиева Рахима Ахмедовна. Магас. 2015.

Программо белгалъяьхай г1орбаьннача г1алг1ай йоазанхой лоарх1а мег1а йола говзам произведенеш,цар тема,керттера уйла,турпалхой васташ,пайда эцийт цар т1а лелабеш болчац1енача,говзамеча метта.

Школе 1омае еза произведенеш къоастаеш,терко т1аяхийтай лакха исбахьалеш говзалцаязъь хилара,дешархошта нравственни кхетам луш,цар сакхетам лакхбеш.

Даьхе а гонахьара алам а деза а уж 1омабеш хилара.

Программо хьакъоастадаьд литературни произведеней чулоацам к1оаргаг1а дешархошта 1омабара ,литературни теории дикаг1а йоавзийтара эшаш дола декхараши наькъаши-

-Кхетамца,уйла а еш,исбахьален произведенеш ешар.

-Шаьра,къоастанеш дешар,

-Тайп-тайпара чулоацам хьабувцар (Текста гарга,хоржаш,хаттарашта жоп луш,авторац1ерах,дешархочун ший ц1ерах ишт.кха.д1.).

-Стихай,байтий тексташ дагахь 1омаяр.

-Исбахьален произведеней тайпа,жанр белгалъяр.

-Автора керттера уйла гучайоаккхаш йолча эпизодий анализ яр.

-Дешархой класе а классал арахьа а ешаш йола произведенеш шоай ло1аме(самостоятельно) яшха, керттера ма1ан а, уйла а гучаяккха 1омабар.

-Йоазанхочун вахара а кхоллама а никъ тахка, цо айяь проблемаш белгалъе,цар мах хоадабедешархой 1омабар .

-Дувзаденна къамаьл шаьрдара.

-Керттерча турпалхой оаламаш,царна юкъера юкъ-моттиг,конфликт белгалдар.

-Говзамеча наьна метта торонаш - эпитеташ

,дустараш,метафораш,дийндар,кицаш,фразеологизмаш кѳоастаяр,произведене идейничулоацам кѳоастабара,цар леладу г1улакх белгалдар.

-Рефераташ,докладаш,исбахъален произведене чѳулоацам тохкаш кхоллама балхашдар,дѳвзаденна кѳамаъл шаърдар.

-Дешархой эхъ-эздел долаш,х1ама довзара,тахкара т1акхувш, гуманистически сакхетам болаш,ший граждански позиции йоолаш,Даъхенцара безам лакха болаш,ший кѳам а ,кѳаманистории а литература довзара т1акхувш 1омабар.-Г1алг1ай литературо дег1адоаг1аш хѳабена чолхане никъ,кхыча кѳамий литература юкѳерацун моттиг йовзаш,дешара культура дег1айоолаеш болх бар.

-Произведене чулоацамгеи кугацеи хѳежжа йоккха эпически произведенеш тахка,царисбахъален белгалонаш кѳоастае дешархой 1омабар.

-Кхоллама,тохкама балхаш деш шоашта эшаш йола материал,информаци журналаш т1ара,газетащ т1ара,тайп-тайпарча текстащ т1ара,Интернете лаха,нийсѳе дешархой1омабар.

«Календарно-тематическое планирование уроков ингушской литературы в5 классе»

Г1алг1ай литература5-г1а класс

№	Тема	Сахьат	Таьрахь	ДекхарУрока лоарх1ам	Кхоачам	Дошло рг	Ц1аг1араболх
1	Муталиев Хь.-Б. «Цхьоалаг1ча сентябре»	1		Поэта кхоллам бовзийтар.	Поэта сурт, книжка	Хьаькъал	Оаг1ув 4Дагахьа 1омае.
2	Яндиев Дж. «Деша г1о яхаш мо»	1		Стихотворени шаьра ешар,цун уйла тахкар.	Сурт, Стих.сборни к		Оаг1ув 5
3	Хамхоев А. «Лораделаш доттаг1ал» Яндиев Дж. «Доттаг1ал»	1		Стихотворени шаьра ешар цунма1ан тахкар	Сурт, Журнал «Сердало»автора кхоллам	Доттаг1ал	Оаг1ув 71омае
4	Гагиев А.Г. «Дика доттаг1а»	1		Байт тахкар	Поэта сурт,Стих. сборн.		Оаг1ув 8-91омае
5	Гагиев А.Г. «Деваг1оз»	1		Байт тахкар	Поэта сурт, Стих. сборн.	Деваг1 оз	Оаг1ув 12
6	Вай мохк.	1		Дешара навикаш шаьръяр. Шоай уйла йоазонца хьокха 1ом.			Оаг1ув 12- 14

7	Албаков Дж. «Г1алг1айче ,хьо еза сона» яр.	1		Дешара навыкаш шаъръяр.	Сурт		Оаг1ув 14- 15
8	Г1алг1ай	1		Гербах лаьца хоам	Сурташ		Оаг1ув 15-

	республика паччахьалкхен герб.			бар. Дешара навыкаш шаьрьяр.			17 Деша,хьад увца
9	Вай республика Герб.Байракх	1		Дешара навыкаш шаьрьяр.	Г1алг1ай байракха сурт		Деша,хьад увца
10	Г1алг1ай Республика паччахьалкхен Гимн. Сочинени язье кийчо яр	1		Гимн йовзийтар	Книжка		Оаг1ув18, 1омае. Материал гулъяр
11	Сочинени «Са мохк»	1		Дешара навыкаш шаьрьяр. Шоай уйла йоазонца хьокха 1ом.			Кердадакк хар
12	Вышегуров Мухьмад «Г1алг1ай назам»	1		Дешара навыкаш шаьрьяр	Журнал «Сердало» автора кхоллам, сурт		Оаг1ув 19- 20
13	Г1алг1ай багахбувцам.	1		Фаьлгий лоарх1ам бовзийтар.	Г1алг1ай фаьлгий книжкаш.	Аьла, бийдо лг	Оаг1ув 21- 23
14	Хьакхеи чкьаьреи .	1		Чулоацам бовзийтар. Шоай уйла йоазонца хьокха деш.1ом.	Хьакхеи чкьаьреи сурташ.		Оаг1ув 24- 29

15	Муталиев Ш.Х.- Б. «Борзи 1аъхари»	1		Дешара навикаш шаъръяр.	Автора сурт, книжка	Буракъ	Оаг1ув 29- 33
16	Маър-йи1иг .	1		Чулоацам тахкар .		Вампа л	Оаг1ув 33- 39
17	Хъаькъал дола воккха саги къиза аълеи	1		Чулоацам тахкар.	Книжкаш, сурташ	Г1амс илг	Оаг1ув 40- 41
18	Цогали боабашки.	1		Дешара навикаш шаъръяр . Чулоацам тахкар.	Сурташ, Тайп-тайпар а ловз.		Оаг1ув 41- 43
19	1овдала борзи, хъаькъал дола каи , майра говри,говза вири.	1		Чулоацам тахкар.			Оаг1ув 44- 46

20	Малх,бутт къовсарах.	1		Чулоацам тахкар.	Сурташ,кни жка		Оаг1ув 46- 59
21	Даъ-сесаги кхо вошеи .	1		Чулоацам тахкар.			Оаг1ув 50- 58
22	Ховли-довзали (пхьубуарг)	1		Берий интеллект тахкар.	Журналаш, берий книжкаш.		Оаг1ув 61- 66
23	Берий иллеш, ловзаравш.	1		Берий иллейи ловзарийи ма1ан тахкар	Г1алг1ай иллеш	Балаж	Оаг1ув 67- 70
24	Тхьуждаргаш	1				Бумба рг	Оаг1ув 71- 72
25	Ткъоб1аъ- Ердагахъадошув корадича.	1		Дешара навикаш шаъръяр.	Книжка	Ерд	Деша,хъад увца
26	Гагиев А.Г. «Яхийла Даъхе» , «Дикасаг накъавоаккхаш баьккха ловц»	1		Стихотворенима1ан тахкар	Сурт, книжка	Кхуврч	Оаг1ув 78- 79
27	Багахбувцами литературеи.	1		Дешар шаърдар.		Ло1ам	Деша,хъад увца
28	Базоркин И. «Заретта»	1		Чулоацам тахкар	Автора сурт,кхолла м.	Лувкхе ра	Оаг1ув 83- 97
29	Базоркин И. «Заретта»	1		Чулоацама анализ яр.			Деша,хъад увца

30	Базоркин И. «Заретта»	1		Сочиненена кийчо яр.			Дувцара анализ е
31	Сочинени «Заретта- керттера турпалхо»	1		Кхоллама болх			Анализ е дувц.
32	Осмиев С.Хъ. «Лийг»	1		Дешара навикаш шаъръяр.	Автора сурт,лийга сурт.	Лаяча, лийг	Оаг1ув 99- 100
33	Осмиев С.Хъ. «Вахар.В1аьхий ва со»	1		Дешар шаърдар,чулоацам бовзийтар.	Журнал «Села1ад», книжка	Мажар	Оаг1ув 101- 103
34	Осмиев С.Хъ. «Х1ана йийттар сона!»	1		Чулоацам бовзийтар.	Книжка	Макха	Оаг1ув 103- 106
35	Озиев И.С.	1		Меттацара лерх1ам	Автора сурт,	Махьс	Оаг1ув

	«Мотт»			а к1оаргал а гучаяккхар.	Стихай сборник	еш	107-108
36	Озиев И.С. «Нахацара г1улакх»	1		Стихотворене ма1ан гучадаккхар	Книжка	Маша	Оаг1ув 108- 109
37	Яндиев Х. Дж. «Со з1амига волча хана»	1		Дешара навыкаш шаъръяр	Сурт	Сарма кх	Оаг1ув 110- 112
38	Яндиев Х. Дж. «Дог1а»	1		Стихотворене анализ яр			Оаг1ув 112
39	Яндиев Х.Дж. «Балха 1уйре.Эпитет»	1		Дешара навыкаш шаъръяр	Стих-ни сборникаш.	Сарпал	Оаг1ув 113- 114
40	Осмиев Хъ . «Кердача шераца боаккха ловц» ,	1		Дувзаденна кхъамаъл шаърдар	Сурт, книжка	Текъа	Оаг1ув 116
41	Осмиев Хъ. «Керда шу ширача хана дездар». Сочинени кийчо яр.	1		Чулоацам тахкар	Книжка		Деша,хъад увца
42	Сочинени «Бераш 1анна г1аддахад»	1		Сурта т1ара дувцар оттадар	Сурт		Керд.
43	Веджижев А. А. «Лар»	1		Дешара навыкаш шаъръяр.	Автора сурт, кхоллам.	Телата	Оаг1ув 121-123

44	Ведзижев А.А. «Кхор»	1		Анализ яр	Книжка	Ушал	Оаг1ув 123-126
45	Ведзижев А.А. «Доттаг1чун инкал»	1		Чулоацам тахкар.	Инкала сурт		Оаг1ув 126- 133
46	Повествовани, монолог, диалог.	1		Повест.,монолог, диалогах кхетам балар.	Книжка		Оаг1ув 133- 134
47	Плиев 1. М.-С. «Оамал»	1		Дешар шаьрдар,чулоацам тахкар.	Автора сурт, книжка	Уст	Оаг1ув 135- 138
48	Плиев 1. М.-С. «Нане оттаяь пхиъ»	1		Чулоацамбовзийтар			Оаг1ув 138- 140
49	Композиции сюжети	1		Композ. Сюжетах кхетам балар	Учебник	Фарал	Оаг1ув 141
50	Дистар.Олицет	1		Дешара навькаш			Оаг1ув

	ворени (дийндар)			шаъръяр.			142
51	Зязиков Х.Б. «Пхъа лехар»	1		Чулоацам тахкар	Сурт, Книжка	Ч1уг	Оаг1ув 144-147
52	Зязиков Х.Б. «Нани». Сочинени кийчо яр	1		Чулоацам тахкар			Оаг1ув 147- 156
53	Сочинени «Нани са дегаг1оз»	1		Шоай уйла хоза а шаъра а йоазонца хъокха деш. 1омабар.			
54	Чахкиев И.С. «Мала мичахъа вах!»	1		Дешар шаърдар,чулоацам тахкар.	Автора сурт, кхоллам	Хъаг1	Оаг1ув 157
55	Чахкиев И.С. «Маъкха г1орг1илгаш»	1		Дешара навикаш шаъръяр	Книжка	Шалта	Оаг1ув 158- 178
56	Чахкиев И.С. «Маъкха г1орг1илгаш»	1		Чулоацам тахкар.	Маъкхах дола дувц.	Энгар	Оаг1ув 158- 178
57	Картеев М. «Седкый»	1		Дагалоаттам шаърбар.	Автора сурт, Книжка.		Дагахъа 1омае
58	Картеев М. «К1ормац» .Стихотворени кхоллара говзал.	1		Дешара навикаш шаъръяр.		Шак1а	Хаттарашта жоп ле

59	Чаккиев М. «Денал»	1		Дешара навикаш шаъръяр.	Сурт		Оаг1ув 179-181
60	Боков А. «Оарц»	1		Дувцара анализ яр.	Сурт	Ч1ир	Оаг1ув 181-185
61	Угурчиев А.-Г. «Къулаци марац»	1		Чулоацам тахкар	Автора сурт, книжка		Оаг1ув 185- 186
62	Муталиев Хь.-Б. «Кулгаши б1аргаши»	1		Дагахьа 1омаяр	Сурт		Оаг1ув 188- 189
63	Чаккиев С. «Фаъра хъазилг»	1		Дешар шаърдар	Книжка,сурт		Оаг1ув 189- 190
64	Хашагульгов 1. «Лоамарой лаътта бахац». Сочинени	1		Шаъра дешар.	Сурт	Шар	Оаг1ув 193- 194

	кийчо яр						
65	Арчаков С. «Эздел» Сочинени «Эздел»	1		Шоай уйла йоазонца хьокха деш.1омабар			Оаг1ув 190- 192
66	Аушев М. «Ховли- довзали»	1		Дешархой интеллект тахкар			Хаттарашта жоп ле.
67	Вышегуров А. «Сага мотт»	1		Дагалоаттам ч1оаг1бар	Стих.сборни к	Шолх	Оаг1ув 206
68	Ведзижев А. «Даьхен сурташ»	1		Дагалоаттам ч1оаг1бар	Книжка,сурт		Оаг1ув 206- 207